

önlemlerin ciddiyetini yansıtıyor."

İSO: 500 Büyük satışları 2018'de yüzde 34.5 yükseldi

İSTANBUL (DHA) - İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından hazırlanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2018" raporu verilerine göre, Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşunun üretimden net satışları 2018'de yüzde 34.5 artışla 878 milyar liraya yükseldi.

İSO'dan yapılan açıklamaya göre, net satışlardaki artışta, "fiyat artışlarının yanı sıra döviz kurlarındaki yükselmenin ihracat gelirlerini artırması" belirleyici oldu.

İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması verilerine göre, 2018 yılının zirvesinde 79 milyar liralık üretimden satışları ile yine TÜPRAŞ yer aldı. Listede Ford Otomotiv 31 milyar liralık üretimden satışlarıyla ikinciliğini, Toyota Otomotiv de 23,6 milyar lira üretimden satışlarıyla üçüncülüğünü korudu.

İSO 500'ün finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı yüzde 49.8'den, 2018'de yüzde 88.9'a yükseldi ve bu veriler, sanayi firmalarının 2018 karının oldukça büyük bölümünü finansman giderlerine ayırdığını ortaya koydu.

İSO 500'de borç/özkaynak dağılımında borçların payı yüzde 67 ile, bugüne kadar belirlenen en yüksek düzeye yükseldi.

İSO-500'de 2018 yılında kar eden kuruluş sayısı 422'den 381'e düştü; zarar edenlerin sayısı 78'den 119'a yükseldi.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Türk sanayisi en zor şartlarda dahi kendi ana faaliyetinde sahip olduğu birikim ve dayanıklılık gücüyle üretimini başarıyla sürdürüyor. Üretim ekonomisinin ve ona verilen desteğin her geçen gün daha da nitelikli bir konuma gelmesiyle finansal tablolarındaki görüntü de orta vadede pozitif dönecektir" dedi ve şöyle konuştu:

"Araştırmamızın ortaya koyduğu önemli sonuçlardan biri de sanayimizin teknoloji yoğunluğuna ilişkin verilerdir. Bu bağlamda yaratılan katma değer içinde 2017 yılında yüzde 20.2 olan orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler payının 2018'de yüzde 22.2'ye ve yine 2017 yılında yüzde 3.6 olan yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler payının 2018'de yüzde 5.3'e yükselmesini değerli ve anlamlı bir gelişme olarak yo-

rumluyoruz.

Diğer yandan İSO 500 içinde AR-GE yapan şirket sayısında da umut verici bir artış yaşanmaktadır. 2018 sonuçlarına baktığımızda İSO 500 içinde AR-GE yapan firmaların sayısının, bu veriyi ölçmeye başladığımızdan bu yana en yüksek seviye olan 276 kuruluşa ulaştığını görüyoruz.

Yine İSO 500 için bu yıl söyleyebileceğimiz en olumlu tespitlerden biri de ihracat performansıdır. İSO 500'ün ihracat performansı, 2018 yılında Türkiye ihracat performansının üzerinde gerçekleşti. 2018 yılında Türkiye'nin toplam ihracatı ve sanayi ihracatı yüzde 7.0 artarken, İSO 500'ün ihracatı yüzde 11.3 yükseldi.

İSO 500'de üretimden satışlar cirosuyla listeye girebilme alt bandı 309 milyon liradan 414 milyon liraya yaklaştı. Öte yandan ihracat yapmayan şirketlerin İSO 500 arasına girmekte artık zorlandığı listemizde; 30 yıl önce 398 olan ihracatçı şirket sayısının bugün 464'e yükseldiği görülüyor.

Araştırmamızın tabii ki sadece bizlerin değil herkesin üzerinde düşünmesi gereken olumsuz göstergeleri de var. Biraz sonra daha detaylı bir şekilde ele alacağımız bu sonuçlardan biri, yılların birikimine dayalı olan ve her yıl katlanarak büyüyen finansman giderlerindeki artıştır.

İSO 500 araştırması bir kez daha ortaya koymaktadır ki sanayi sektörümüz, esas faaliyetlerinde, satışlarında ve esas faaliyetlerindeki karlılıkta, 2018 gibi zorlu bir senenin içinden geçmesine karşın başarılı bir performans göstermiştir.

Ama bu performans, mali tablolara yansıyan finansman maliyetleriyle baş edememiştir. Maalesef finansmanın mali tablolarda yarattığı tahribat, esas faaliyetlerde ne kadar başarılı olunursa olunsun bunun sürdürülebilir olmadığını ortaya koymaktadır. Çünkü, sadece bir yılın değil uzun yılların bir sorunu olan bu finansman tahribatı, özkaynak dengesini bozmakta, sanayicinin kaliteli finansman

kaynaklarına erişimini zorlu hale getirmektedir.

2018 yılında İSO 500'ün finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı yüzde 49.8'den yüzde 88.9'a yükseldi.

Yani biz bugüne kadar yüzde 50'lerden şikâyetçiyken şimdi sanayi firmaları 2018 yılında karlılıklarında temel belirleyici tamamını finansman giderlerine ayırdı.

2018 yılının ikinci yarısında hem mali borçlardaki hem de finansman maliyetlerindeki artışlar sanayi firmalarının finansman giderlerinde sıçramaya neden oldu. Yani, finansman giderleri firmalarının karlılıklarında temel belirleyici olmayı 2018 yılında da sürdürmüştür.

İSO 500, 2018 yılında ani yaşanan finansal dalgalanma ve şokların yükselttiği finansman maliyetleri ile karşılaşmıştır. Yılın ikinci yarısındaki faiz oranları artışı ve Türk lirasındaki değer kaybına bağlı olarak enflasyondaki artışlar, İSO 500 için olumsuz mali koşullar yaratmıştır."